

**Аеродроми
Републике Српске**

Тел. + 387 51 53 52 10
E-mail: info@bnx.aero
www.bnx.aero

Аеродроми Републике Српске а.д.
Маховљани бб, 78250 Лакташи
Република Српска, БиХ

**Консолидовани годишњи извјештај групе:
Аеродроми Републике Српске а.д.
(матично друштво) и
АРС ТОУРС д.о.о.
(зависно правно лице)
за 2022. годину**

Мај 2023. године

САДРЖАЈ

1. ОПШТИ ПОДАЦИ О МАТИЧНОМ ДРУШТВУ	3
Власничка структура	4
2. ОПШТИ ПОДАЦИ О ЗАВИСНОМ ДРУШТВУ	5
3. РАЗЛОЗИ ОСНИВАЊА ЗАВИСНОГ ДРУШТВА АРС ТОУРС Д.О.О.....	6
4. ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ ГРУПЕ У 2022. ГОДИНИ	7
Некретнине, постројења и опрема.....	7
Остала нематеријална средства	8
Залихе и дати аванси.....	8
Потраживања од продаје и друга потраживања.....	9
Готовина и еквиваленти готовине	9
Капитал	10
Остала дугорочна резервисања и дугорочне обавезе	11
Дугорочни кредити	11
Обавезе према добављачима и друге обавезе	12
Пасивна временска разграничења	13
Пословни приход-приход од продаје	13
Остали пословни приходи.....	14
Набавна вриједност продате робе	14
Набавна вриједност продате робе	14
Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода	16
Добитак (губитак) прије опорезивања	18
5. СУДСКИ СПОРОВИ.....	18
7. СТАЛНОСТ ПОСЛОВАЊА	19
8. ЗАКЉУЧАК.....	19

УВОД

Аеродроми Републике Српске а.д. Бања Лука су у складу са Елаборатом о успостављању, организовању и тржишном повезивању АРС ТОУРС д.о.о. Бања Лука извршили укидање Пословне јединице АРС ТОУРС, те након тога у својству матичног друштва извршили оснивање зависног правног лица АРС ТОУРС д.о.о. Бања Лука.

На овај начин су, у складу са чланом 357. Законом о привредним друштвима Републике Српске, настала повезана привредна друштва-Група.

1. ОПШТИ ПОДАЦИ О МАТИЧНОМ ДРУШТВУ

Привредно друштво под називом „Аеродром Бања Лука“ основано је 1991. године, да би се касније Одлуком Владе Републике Српске 1996. године, трансформисало у Основно државно предузеће „Аеродроми Републике Српске“ које је обухватало Саобраћајни аеродром „Бања Лука“, Аеродром у изградњи Соколоц, спортске аеродроме у Приједору, Залужанима и Бијељини и летишта у Бијељини, Братунцу, Скланима и Требињу. У складу са Законом о државним предузећима, средином 1995. године, уписује се у судски регистар код Основног суда у Бањој Луци као ОДП „Аеродроми Републике Српске“ Бања Лука.

Данас Предузеће за услуге у ваздушном саобраћају „Аеродроми Републике Српске“ а.д. Бања Лука послује као отворено акционарско друштво. Предузеће је, у складу са законском регулативом, рјешењем број У/І 3058/03 од 28.11.2003. године, у регистарском улошку 1-2513-00 извршило упис статусне промјене власничке трансформације продајом дијела државног капитала и од тада предузеће послује под називом Предузеће за услуге у ваздушном саобраћају „Аеродроми Републике Српске“ а.д. Бања Лука. Скраћени назив фирме је „Аеродроми Републике Српске“ а.д. Бања Лука. Сједиште предузећа је Маховљани бб, Лакташи. Рјешењем о регистрацији број 057-0-Рег.-16-000772 од 13.06.2016. године, извршено је брисање дијела друштва – Пословне јединице „ARS TOURS“ Бања Лука. У саставу предузећа послује пословна јединица под називом Предузеће за услуге у ваздушном саобраћају „Аеродроми Републике Српске“ а.д. Бања Лука, Пословна јединица „Складиште млазног горива“ Лакташи, са пореским подбројем 4400912460056.

Матични број	01140167
ЛИБ	4400912460005
ИД код УИО	400912460005

Основна дјелатност предузећа је 52.23 Услужне дјелатности у зракопловном саобраћају. Основна дјелатност представља скуп свих активности које се односе на прихват и оптрему авиона, боравак авиона на аеродрому, прихват и оптрему путника и пртљага, роба, ствари и поште.

Споредне дјелатности укључују следеће пословне активности: угоститељске услуге, трговачке услуге, давање у закуп рекламних простора, паркирање друмских моторних возила, дјелатност путничких агенција и туроператера и остале услуге.

Број запослених радника на дан 31.12.2022. године: 106 (стотину шест) запослених.

Власничка структура

На основу извршене приватизације Рјешењем Основног суда у Бањој Луци број У/І 3058/03 од 28.11.2003. године у регистрационом улошку број 1-2513-00 Предузеће је организовано као акционарско друштво. Према Извјештају Централног регистра хартија од вриједности а.д. Бања Лука од 09.04.2022. године у Књизи акционара регистрована су 663 акционара. Укупна вриједност основног капитала је 10.125.725 КМ, а структура власништва над акцијама је следећа:

	<i>Подаци о власнику хартија од вриједности ознаке: AERD-R-A</i>	<i>Број акција</i>	<i>% учешћа у основном капиталу</i>
1.	Акцијски фонд РС, а.д. Бања Лука	6.550.417	64,69%
2.	"Аеродроми Републике Српске" а.д. Бања Лука	1.329.378	13,13%
3.	ПРЕФ а.д. Бања Лука	1.007.576	9,95%
4.	Фонд за реституцију РС, а.д. Бања Лука	503.784	4,98%
5.	ДУИФ Management Solutions, Бања Лука	134.568	1,33%
6.	Тодоровић Дејан	109.407	1,08%
7.	Жигон Изток	108.072	1,07%
8.	Остали 654 акционара	382.523	3,77%
	УКУПНО:	10.125.725	100.00%

Управљачка структура

- **Чланови управе друштва:**

в.д. директор: Милан Рачић

в.д. извршни директор за техничке послове: Дакић Драгиша

в.д. извршни директор за економске послове: Мирјанић Весна

в.д. извршни директор за правне, кадровске и опште послове: Вучен Огњен до 31.08.2022.године

в.д. извршни директор за правне, кадровске и опште послове: Ђукић Његош од 01.09.2022. до 31.12.2022. године

- **Чланови Надзорног одбора:**
 предсједник: Матић Славиша
 члан: Ињац Зоран до 30.11.2022. године
 члан: Ивановић Зорислав
 члан: Павловић Раде
 члан: Чолић Александар
 члан: Божидар Ивановић од 01.12.2022. године

- **Чланови Одбора за ревизију:**
  - Љиљана Барош – предсједник
  - Мирјана Дејановић – члан до 19.04.2022. године
  - Бајић Саша, члан од 19.04.2022. године,
  - Весна Аћић – члан до 19.04.2022. године,
  - Биљана Крунић – члан од 19.04.2022. године.

Директор одјељења интерне ревизије:

- Данка Ратковић

Друштву је од Републичког завода за статистику додијељен матични број 01140167.
 Јединствени идентификациони број Пореске управе Републике Српске је 4400912460005,
 док је регистарски број код Управе за индиректно опорезивање 400912460005.

Финансијско пословање Предузећа се у 2022. години обављало преко трансакцијских
 рачуна код следећих пословних банака:

Рачун број 562-099-00011818-57 NLB Банка а.д. Бања Лука,
 Рачун број 555-100-00240689-66 Нова банка а.д. Бања Лука,
 Рачун број 552-000-200019279-37 Addiko Bank а.д. Бања Лука

У складу са Законом о унутрашњем платном промету („Службени гласник Републике
 Српске“, број 52/12), трансакцијски рачун код Нове банке а.д. Бања Лука је одређен као
 Главни рачун.

Девизни рачуни отворени су у Новој банци а.д Бања Лука, NLB Banci а.д. Бања Лука и
 Addiko Banci а.д. Бања Лука

2. ОПШТИ ПОДАЦИ О ЗАВИСНОМ ДРУШТВУ

Привредно друштво за пружање услуга у туризму „АРС ТОУРС“ д.о.о. Бања Лука је
 регистровано Рјешењем Окружног привредног суда у Бањој Луци број: 057-0-Рег-
 160001202 од 15.06.2016. године.

Основни капитал у износу од 25.000 КМ уплатио је оснивач „Аеродроми Републике Српске“ а.д., као једини оснивач.

Матични број субјекта у судском регистру је: 37-01-0238-16, а статистички матични број Републичког завода за статистику је: 11145914.

Јединствени порески идентификациони број Пореске управе Републике Српске је: 4404051780009.

Као основне дјелатности у регистар су уписане:

- Дјелатност путничких агенција
- Дјелатност тур-оператора
- Остале резервацијске услуге и припадајуће дјелатности
- Организација састанака и пословних сајмова

Одговорно лице Друштва је Слађана Савановић, в.д.директора

Финансијско пословање у БАМ и девизама, зависно друштво обавља преко жиро-рачуна број 5721060000832358 који је отворен код МФ БАНКА а.д. Бања Лука.

Органи Друштва су Скупштина чланова Друштва и директор.

Оснивач Друштва врши послове из дјелокруга Скупштине чланова Друштва.

Регистрација „АРС ТОУРС“ д.о.о. је завршена 15.06.2016. године а друштво је са пословањем почело 01.07.2016. године на истој адреси и са истим запосленим радницима. Тренутно су у Друштву запослена 3 радника. Укупан број запослених на нивоу Групе је 109 радника.

Друштво је на дан 31.12.2022. године остварило сљедећи резултат:

- Укупне приходе	КМ 6.227.675,00
- Укупне расходе	КМ 6.787.501,00
- Нето губитак	КМ 562.033,00

3. РАЗЛОЗИ ОСНИВАЊА ЗАВИСНОГ ДРУШТВА АРС ТОУРС Д.О.О.

Аеродроми Републике Српске су у 2016. години започели активности на модернизацији аеродромске инфраструктуре, организационог и оперативног реструктурирања предузећа. Циљ организационих промјена је повећање ефикасности пословања кроз специјализацију и већу интеграцију пословних функција. Како ефикасније пословање није могуће постићи без захвата мањег или већег обима усмјерених на промјене организационе структуре предузећа, предмет разматрања су била и питања образовања нових организационих цјелина независних од будућих финансијских интервенција предузећа.

У складу са потребом функционалне реорганизације Аеродрома Републике Српске, Управа и Надзорни одбор су покренули иницијативу за статусну промјену пословне јединице за туристичке услуге “АРС ТОУРС” у друштво са ограниченом одговорношћу. Основни разлог за ове промјене је све мања функционална повезаност и неспојивост основне дјелатности Аеродрома и пословне јединице АРС ТОУРС у оквиру једног привредног друштва, као и стагнација шалтерске продаје авио карата, а повећања продаје преко интернета.

На XXVI Скупштини акционара Предузећа за услуге у ваздушном саобраћају „Аеродроми Републике Српске“, одржаној дана 18. августа 2015. године, донесена је Одлука о оснивању друштва са ограниченом одговорношћу.

4. ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ ГРУПЕ У 2022. ГОДИНИ

Биланс стања

Некретнине, постројења и опрема

Позицију некретнина, постројења и опреме чине позиције земљишта, грађевинских објеката, опреме, алата и инвентара.

Преглед стања и промјена на некретнинама, постројењима и опреми у 2022. години:

	2022. година	2021. година
Грађевински објекти	16.441.293	15.741.578
Опрема и постројења	2.588.959	3.098.280
Земљиште	6.313.532	6.313.532
Аванси-инвестиционе некретнине у припреми	195.103	-
Укупно	25.538.887	25.153.390

Некретнине, постројења и опрема на дан 31.12.2022. године укупне вриједности 25.824.368,00 КМ (на дан 31.12.2021. године 25.153.390,00 КМ), највећим дијелом се односи на грађевинске објекте у износу од 16.441.293,00 КМ .

Ако се изврши поређење горе исказаних показатеља евидентно је да је у Пословним књигама Предузећа у 2022. у односу на 2021. годину вриједност сталне имовине (грађевински објекти, опрема и постројења) увећана јер је рађена реконструкција писте

(грађевински објекти) и извршена је рекласификација погрешно књиженог конта, са конта опреме на конто грађевинског објекта (стари торањ у износу 360.000,00 КМ).

Нове набавке некретнине, постројења и према се исказују по набавној вриједности на дан билансирањам, умањено за акумулирану амортизацију. Амортизација се обрачунава по пропорционалној методи, почевши од првог наредног мјесеца од датума стављања средстава у употребу, досљедно примјењујући стопе амортизације из Номенклатуре која је саставни дио Правилника о примјени Закона пореза на добит. Издаци по основу текућег пдржавања признају се као расход периода у коме су настали.

Остала нематеријална средства

Са становишта процјењивања имовине нематеријална улагања обухватају улагања у развој, концесије, патенте, лиценце, улагања у осталу нематеријалну имовину, као и куповином стечени goodwill, а процјењују се по набавној вриједности.

Нематеријална улагања се односе на улагања у пројектну документацију, софтверске имплементације, програмске пакете, кодиране карте и остала нематеријална улагања на дан 31.12.2022. године имају укупну вриједност 285.481,00 КМ (295.368,00 КМ у 2021.г.).

Залихе и дати аванси

Залихе и дати аванси	31.12.2022. у КМ	31.12.2021. у КМ
Материјал	211.248	167.982
Роба	113.810	215.147
Аванси	42.037	24.503
Укупно	367.095	407.632

Залихе материјала, као дио обртне имовине чине износ од 211.248,00 КМ, и односи се на залихе горива и мазива, лож уља, средства за одлеђивање, остала мазива, пјенила за ватрогасна возила, залихе резервних дијелова и материјала и остали материјал. У 2022. години није било великих набавки на позицијама материјала.

На позицијама залиха робе води се роба у бифеу, керозин у промету на велико и мало, роба у киоску, течност за одлеђивање. Залихе материјала и робе, заједно са авансима, мање су у односу на 2021. годину за 40.537,00 КМ. На позицији аванса исказана је вриједност у износу 42.037,00 КМ.

Потраживања од продаје и друга потраживања

Краткорочна потраживања	31.12.2022. у КМ	31.12.2021. у КМ
Потраживања од купаца у земљи	412.589	390.022
Потраживања од купаца у иностранству	279.997	765.045
Остала потраживања	180.213	177.279
Исправка вриједности потраживања од купаца у земљи	(264.346)	(254.170)
Исправка вриједности потраживања од купаца у иностранству	(12.050)	(7.592)
УКУПНО:	596.403	1.070.584

У складу са МРС признавање потраживања од купаца врши се на основу документа о извршеној продаји или услузи. Исправка вриједности у укупном износу од 276.396,00 КМ не одражава очекиване губитке у цјелости.

Потребно је у наредном периоду извршити адекватну процјену очекиваних кредитних губитака на бази историјских анализа потраживања, старосне структуре и наплативости потраживања у претходним годинама.

Највеће потраживање појединачно од домаћих купаца је од ВН Airlines Sarajevo у износу од 250.502,64 КМ. Од купаца у иностранству најзначајније је потраживање од компаније Ryanair Dublin у износу од 665.531,00 КМ.

На позицији остала потраживања исказана је вриједност од 223.317,00 КМ и највећим дијелом се односи на потраживања по основу субвенције 158.333,00 КМ, те остала потраживања у износу 64.984,00 КМ.

Готовина и еквиваленти готовине

Готовину и еквиваленте готовине чине новчана средства на пословним рачунима код банака и средства у благајни и укупно износе 534.119,00 КМ.

Готовина и готовински еквиваленти приказани у извјештају централне пописне комисије и бруто билансу са 31.12.2022. године се разликује за износ 17.495,91 КМ који се односи на промет након урађеног пописа, тј. за период 28.12-31.12.2022. године. Полог средстава на рачун привредног друштва је извршен 04.01.2022. године.

Краткорочни финансијски пласмани

Матично предузеће „Аеродроми Републике Српске“ а.д. Бања Лука је поступајући по судској пресуди, дана 02.07.2020. године извршило плаћање главног дуга тужиоцу ОАИФ Opportunity Fund у износу од 549.002,67 КМ са припадајућим затезним каматама и трошковима поступка и жалбе. Наредни дан 03.07.2020. године, извршен је пренос акција у Централном регистру хартија од вриједности, чиме су „Аеродроми Републике Српске“ стекли 930.513 сопствених акција са процентуалним учешћем од 9,19% у укупним акцијама Друштва.

Током 2021. године Друштво је поступајући по судској пресуди, дана 28.10.2021. године извршило плаћање главног дуга тужиоцу ОАИФ Adriatic Balanced у износу од 215.387 КМ са припадајућим каматама и трошковима поступка (укупан одлив новца у износу од 376.371 КМ). Даном 02.11.2021. године извршен је пренос акција у Централном регистру ХОВ, чиме је Друштво стекло још 398.865 редовних акција и тиме остварило процентуално учешће од 13,13% у укупним акцијама Друштва. Номинална вриједност акције износи 1 КМ. Матично Друштво је у обавези да стечене акције прода у року од три године од дана уписа у Централни регистар, у противном извршиће се смањење основног капитала Друштва.

Капитал

На конту 300 – Акцијски капитал евидентирана је вриједност укупног капитала који чине обичне (редовне) акције - укупно 10.125.725 по номиналној вриједности 1,00 КМ по акцији, што је у складу са смјерницама о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за предузећа и задруге, којим је предвиђено да се на овом рачуну евидентира акцијски капитал.

У току 2015. године уписан је капитал по основу припајања Аеродрома Требиње у износу 50.000 КМ.

Аеродроми РС А.Д. Бања Лука су 2020. години откупили сопствене акције од Кристал фонда у износу од 549.002,00 КМ. На konto 27300 књижена је номинална вриједност акција у износу од 930.513,00 КМ.

Аеродроми РС А.Д. Бања Лука су 2021. години откупили сопствене акције од Полара Инвест фонда у износу од 215.387,10 КМ. На konto 27300 књижена је номинална вриједност акција у износу од 398.865,00 КМ.

Структура капитала на крају 2022. године је:

Капитал	31.12.2022. у КМ	31.12.2021. у КМ
Акцијски капитал	10.125.725	10.125.725
Откупљене сопствене акције	(764.390)	(764.390)
Остале резерве	821.818	821.818
Ревалоризационе резерве	11.512.391	11.899.954
Нераспоређени добитак ранијих година	395.637	938
Нераспоређена добит текуће године	21.693	7.136
Губитак до висине капитала	(5.430.141)	(4.410.697)
Губитак текуће године	(583.726)	(1.019.444)
УКУПНО	16.099.007	16.661.040

На позицији капитала на дан 01.01.2022. године извршена су одређена корективна кљижења што се одразило на кумулативно повећање губитка ранијих година.

Нераспоређени добитак ранијих година односи се на укидање ревалоризационих резерви које су признате у 2021. години на основу елабората процјене имовине. Према МРС 16, износ реализоване резерве чини разлика између амортизације засноване на реализованом износу средстава и амортизације засноване на првобитној набавној вриједности или цијени коштања.

Остале промјене на капиталу у складу са МСФИ 9, а према горе наведеним износима који су директно утицали на повећање губитка ранијих година.

Остала дугорочна резервисања и дугорочне обавезе

На овој позицији евидентирана су средства која су по билансу припајања са Аеродромом Требиње донесена са истих позиција, а настала су од дознака Владе.

Дугорочни кредити

Матично друштву је 2016. године одобрен Зајам од Фонда за развој и запошљавање Републике Српске а.д Бањалука којом управља Инвестиционо развојна банка Републике Српске а.д. Бањалука у износу 7.000.000,00 КМ, који је у цијелости искориштен за набавку опреме и изградњу објекта.

У 2021. години урађен је репрограм поменутог кредита код Инвестиционо-развојне банке и стање кредита на крају 2021. године износи 6.207.385,00 КМ. На крају 2022. године обавеза за поменути кредит је 5.973.533,00 КМ.

Обавезе према добављачима и друге обавезе

Обавезе се процјењују у висини номиналне вриједности проистекле из одговарајућих финансијских трансакција, а на основу екстерних исправа које доказују настанак такве промјене, или на основу интерних обрачуна, какви су обрачуни плата, пореза, доприноса и др.

Салда текућих обавеза на дан 31.12.2022. године чине:

ОБАВЕЗА	31.12.2022. у КМ	31.12.2021. у КМ
Обавезе према добављачима	851.653	942.025
Обавезе за зараде запослених	430.212	302.884
Обавезе за порезе и доприносе и др.	30.017	20.064
Друге обавезе	37.230	51.984
Обавезе за порез на добит	2.207	-
Обавезе из специфичних послова	12.582	4.682
Обавезе по кредиту-IRB	752.922	431.156
Краткорочна разграничења	2.988.145	3.014.103
Порез на додатну вриједност	2.658	2.766
УКУПНО	5.107.626	4.769.664

Обавезе према добављачима признају се на основу продате робе и извршених услуга према документацији која потврђује насталу пословну промјену.

На рачуну обавеза за зараде и накнаде исказан је износ од 430.212,00 КМ и састоји се од обавеза за бруто плате.

На групи конта 48 - Обавезе за остале порезе и доприносе исказан је износ од 30.017,00 КМ који се састоји из низа мањих обавеза, као што су обавезе за разне накнаде и доприноси чији је основ број радника (водопривредна накнада) или укупан приход (противпожарна и накнада за шуме) утврђене по завршном рачуну, те обавезе по основу

пореза и доприноса по уговорима о дјелу као и порези и доприноси на примања чланова НО и Одбора за ревизију.

Пасивна временска разграничења

Пасивна временска разграничења	31.12.2022. у КМ	31.12.2021. у КМ
Обрачунати остали трошкови текућег обрачунског периода који нису фактурисани у том периоду	-	1.540
Одложени приходи по основу донација од државних органа	2.775.177	1.875.000
Донација за објекте и свјетлеће линије и опрему	-	47.760
Одложени приход по основу примљених средстава од других правних лица	40.763	40.763
Продаја тикета Ryanair	5.094	8.554
Остала пасивна временска разграничења-резервације за судске спорове	212.967	133.486
УКУПНО	2.988.145	2.107.103

Пасивна временска разграничења и краткорочна резервисања на дан 31.12.2022. године у износу од 2.988.145 КМ, највећим дијелом се односе на Матично предузеће (у износу од 2.105.563 КМ), односно на одложене приходе по основу донације Владе Републике Српске за реконструкцију писте из 2006. године. Остала пасивна разграничења односе се на резервацију судских спорова према налазу адвоката у износу од 133.486 КМ, а по основу покренутог судског спора са БХДЦА, у висини 50% вриједности спора, као и судске спорове из радних односа у износу 51.794 КМ.

Биланс успјеха

Пословни приход-приход од продаје

Приходе у 2022. години чине приходи од продаје робе у износу 2.252.728,00 КМ и приходи од продаје услуга на домаћем и страном тржишту у износу 1.483.818,00 КМ. Приходи од продаје роба односи се на продају робе на мало у киоску и бифеу, приход од паркинга, продаје горива, те продају течности за одлеђивање. Међусобни приходи из односа повезаних лица унутар групе су поништени и не исказују се у консолидованим билансима.

ВРСТА ПРИХОДА	2022. у КМ	2021. у КМ
Приходи од продаје роба	2.252.728	1.726.930
Приходи од продаје услуга	1.483.818	759.614
УКУПНО	3.736.546	2.486.544

Укупан промет трговачком робом се повећао у 2022. години за 30,45% у односу на претходну годину. Укупно је од продаје робе оприходовано 2.252.728,00 КМ (1.726.930,00 КМ у 2021. години) и у потпуности се односе на приходе од продаје робе Матичног друштва. Приходи од продаје учинака у 2022. години у износу од 1.483.818 КМ већи су за 95,00% (759.614 КМ у 2021.).

Остали пословни приходи

Остали пословни приходи у износу од 2.386.503 КМ (у 2021. години у износу од 2.610.005 КМ) највећим дијелом се односе на приходе од премија, субванеција, дотација, регреса и слично.

Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса и слично у 2022. години у износу од 2.200.00,00 КМ (у 2021. години у износу од 2.400.000,00 КМ) на основу Уговора о финансијској подршци Министарства саобраћаја и веза- Влада Републике Српске

Набавна вриједност продате робе

Набавна вриједност продате робе	2022. у КМ	2021. у КМ
Набавна вриједност продате робе - киоск	294.692	105.183
Набавна вриједност продате робе - бифе	69.858	22.737
Набавна вриједност продате робе - керозин	1.357.072	1.246.562
Набавна вриједност продате робе – течност за одлеђивање	319	6.245
Набавна вриједност продате робе – пјенило за ватрогасно возило	13.172	3.085
УКУПНО	1.735.113	1.383.812

Набавна вриједност продате робе укупно је износила 1.735.113,00 КМ, и већа је у односу на претходну годину за 25,39%.

Трошкови материјала и енергије

Трошкови материјала и енергије	2022. у КМ	2021. у КМ
Трошкови материјала и режијског материјала	191.110	110.555
Трошкови електричне енергије	60.298	45.711
Трошкови горива	73.457	64.506
УКУПНО	324.865	220.772

Књижење на овим контима набавна вриједност продате робе се врши задужењем конта групе 50, уз одобрење на позицијама на којима се води роба у трговинама на мало (група к. 13). Терећење се врши по обрачунима за продајну цијену уз корекције за разлику у цијени и реализовани порез на додатну вриједност.

Трошкови бруто зарада и накнада

Трошкове зарада запослених чине:

- износ бруто зарада запослених који је обрачунат у складу са појединачним, колективним и општим уговором о раду,
- износ бруто накнада личних примања запослених обрачунат у складу са законом о раду и другим прописима, те уговору о запошљавању (накнаде за коришћење годишњег одмора, боловања, празника, регрес за годишњи одмор и др.)
- остали лични расходи у складу са законом, уговорима и одлукама Скупштине Предузећа (накнаде по уговорима о привременим и повременим пословима, накнаде члановима НО, скупштине и др.).

Структура ових расхода који су теретили трошкове зарада, накнада зарада и осталих личних примања је сљедећа:

Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода	2022. у КМ	2021. у КМ
Трошкови бруто зарада и трошкови бруто накнада зарада	2.443.297	1.543.113
Остали лични расходи	220.009	346.455
УКУПНО	2.663.306	1.889.568

Трошкови бруто зарада и накнада су повећани због значајног повећања броја запослених радника у току 2022. године. Број радника у Матичном предузећу се повећао за 32 радника, те се укупан број запослених од 74 радника колико је било запослено са 31.12.2021. године, повећао на укупно 106 са 31.12.2022. године. Највеће повећање било је у оквиру ССС због запошљавања ватрогасаца и електричара, те у оквиру ВСС (од којих су 3 приправници). Такође, повећање је условљено и по основу прековременог ангажовања радника услед повећаног обима саобраћаја. У току 2021. године, након преговора са Синдикалном организацијом повећане су плате запосленима за 10% јер већ дужи низ година није вршена корекција личних примања, а у току 2022 године вршено је усклађивање коефицијената са најнижом платом у републици Српској.

Трошкови амортизације и резервисања

Трошкови амортизације и резервисања у 2022. години у износу од 981.686,00 КМ (у 2021. години у износу од 692.765,00 КМ), у потпуности се односе на трошкова амортизације Матичног друштва који се укључују у пореску основу. Обрачун амортизације се врши електронским путем (програмски). Трошкови амортизације из донације износе 7.998,00 КМ.

Трошкови производних услуга

Трошкови производних услуга	2022. у КМ	2021. у КМ
Трошкови транспортних услуга	194.812	155.309
Трошкови услуга одржавања	140.981	122.364
Трошкови закупнина	39.316	38.339
Трошкови рекламе и пропаганде	38.385	41.867
Трошкови шпедитерских услуга	2.529	10.466
Трошкови комуналних услуга	14.418	8.591
Трошкови производних услуга по уговору о дјелу	161.142	70.564
Трошкови осталих услуга	42.125	59.399
УКУПНО :	633.708	506.899

Трошкови производних и других услуга признају се на основу вјеродостојне књиговодствене исправе која потврђује настали пословни догађај (фактуре, отпремнице, уговора, књижног терећења и сл).

Нематеријални трошкови

Нематеријални трошкови	2022. у КМ	2021. у КМ
Трошкови непроизводних услуга	107.543	96.163
Трошкови репрезентације	24.827	17.433
Трошкови премије осигурања	45.603	49.332
Трошкови платног промета	20.984	15.178
Трошкови чланарина	2.217	669
Остали нематеријални трошкови	42.420	22.811
Укупно нематеријални трошкови (без пореза и доприноса)	243.594	201.586

Признавање трошкова пореза извршено је у складу са законима који уређују посебну водопривредну накнаду, накнаду за општекорисна дејства шума, таксе и друге накнаде које терете укупан приход пореских обвезника.

Финансијски расходи

Финансијске расходе у укупном износу од 42.211,00 КМ (у 2021. години 180.209,00 КМ) чине расходи камата у износу од 34.209,00 КМ, те негативне курсне разлике у износу од 7.201,00 КМ.

Расходи камата су углавном настали по основу плаћања затезних камата и за плаћене камате по узетом кредиту.

Остали расходи

Остали расходи у износу од 45.852,00 КМ (у 2021. години у износу од 40.013,00 КМ) односе се на расходе који су настали по основу мањкова, отписа робе, хуманитарних издатака, казни по основу прекршаја и судских спорова.

Добитак (губитак) прије опорезивања

Група је у 2022. години остварила губитак у износу 562.033,00 КМ. Група је остварила пословни губитак у износу 523.821,00 КМ која представља разлику између износа **пословних** расхода (6.649.740,00 КМ) у односу на **пословне** приходе (6.125.919,00 КМ).

5. СУДСКИ СПОРОВИ

На дан 31. децембра 2022. године, против Друштва се воде 4 судска спора са укупном процијењеном вриједности од 373.712 КМ. Износи коначних губитака по основу судских спорова могу бити увећани по основу обрачунатих затезних камата до датума окончања спорова, односно до датума коначних исплата по споровима. Друштво је на дан 31. децембра 2022. године извршило резервисање по основу судских спорова у износу од 185.280 КМ.

Друштво на дан 31. децембра 2022. године нема покренутих судских спорова у којима се јавља као тужитељ.

Друштво је за наплату потраживања од привредног друштва BIH AIRLINES d.o.o. Сарајево у износу од 254.253 КМ увећаног за износ припадајућих камата и трошкова поступка по пресуди број 57 0 Ps 11510015 Ps од 22. септембра 2015. године, поднијело пријаву потраживања дана 03. новембра 2016. године као повјерлиац у стечајном поступку број 65 0 St, који се води код Општинског суда у Сарајеву. Могућност наплате је неизвјесна до окончања поступка.

6. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА ИЗВЈЕШТАВАЊА

Након 31. децембра 2022. године дошло је до значајне промјене у Управи Друштва господин Милан Рачић је разрјешен дужности вршиоца дужности директора 25. марта 2023. године, те ја за вршиоца дужности директора именована госпођа Наталија Тривић.

7. СТАЛНОСТ ПОСЛОВАЊА

Група је у 2022. Години остварила губитак у пословању у износу од 562.033,00 КМ, а акумулирани губитак Групе на дан 31.12.2022. године износи 5.596.537,00 КМ. Текуће обавезе Групе превазилазе текућу имовину за износ од 3.533.367,00 КМ.

У пословању за 2022. годину Група исказује значајно повећање пословних прихода у односу на 2021. годину. Захваљујући наглом повећању обима саобраћаја Група је остварила значајно повећање прихода, те се очекује тренд повећања прихода и у наредном периоду.

У 2022. години смањено је учешће субвенције Владе Републике Српске у укупним приходима на 36,07%.

Кумулирани губици из ранијих година су смањени након извршене процјене имовине, капитал Групе је значајно повећан, што је битан предуслов сталности пословања.

Друштво уз помоћ Владе Републике Српске предузима неопходне мјере за континуирано пословање. Уколико се не обезбједи адекватна финансијска помоћ за функционисање Друштва, додатна обртна средства ће се обезбједити задуживањем код пословних банака под најповољнијим условима.

8. ЗАКЉУЧАК

Према Извјештају независног ревизора, Консолидовани финансијски извјештаји приказују истинито и објективно, по свим значајним аспектима, финансијски положај Групе на дан 31.12.2022. године, осим у дијелу који се односи на корекцију упоредних података за 2021. годину. Група је у 2022. години извршила исправку грешака претходног периода и корекцију упоредних података у Билансу стања, без евидентирања ефеката исправке грешке у Билансу успјеха за упоредни податак прихода и резултата за 2021. годину, без корекције исказаног стања капитала на дан 31.12.2021. године и поново исказаних података капитала на дан 01.01.2022.године у Извјештају о промјенама на капиталу. Наиме, Матично предузеће је у појединачним извјештајима извршило корекције упоредних података у складу са препоруком ревизије за финансијски извјештај за 2021. годину, али техничком грешком није иста корекција уврштена у Консолидоване финансијске извјештаје, што је био разлог за доношење Мишљења са резервом за Консолидовани финансијски извјештај за 2022. годину.

Матично друштво се обавезује да ће у наредном периоду вршити презентацију финансијских извјештаја у складу са захтјевима МРС 8 – Рачуноводствене политике , промјене рачуноводствених процјена и грешке.